

PARTER OCH DOMSLUT

Victor Bergman Borgqvist

Parter

Tilltalad

VICTOR Göran Peder Bergman Borgqvist, 20050910-3610
Prästgårdsvägen 17 C, 194 41 Upplands Väsby

Offentlig försvarare
Advokat Milan Miljkovic
Advokatfirman Salmi & Partners AB
Box 3095, 103 61 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Martin Westling
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950, 191 29 Sollentuna

Domslut

Brott som Victor Bergman Borgqvist döms för

Brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor, grovt brott, 2024-06-17,
29 a § 1 st lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse, 2024-06-17, 13 kap 3 § 1 st och
12 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken

Påföljd

Fängelse 4 år

Häktning m.m.

Victor Bergman Borgqvist ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får
verkställas.

Förverkande och beslag

I beslag tagen sprängladdning med tillbehör såsom sprängkapslar,
radiomottagare, sändare och batteri samt ryggsäck och emballage förverkas
från Victor Bergman Borgqvist enligt 31 § lagen (2010:1011) om brandfarliga
och explosiva varor (Polismyndigheten, 2024-5000-BG75744.1 och 2024-

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 940
191 29 Sollentuna

Besöksadress
Tingsvägen 11
Sollentuna

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:30

Telefon
08-561 695 00

E-post
attunda.tingsratt@dom.se
Webb
www.attundatingsratt.domstol.se

5000-BG75764.1-4 och 6-9). Beslaget ska bestå.

Brottsofferfond

Victor Bergman Borgqvist ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Milan Miljkovic ska få ersättning av staten med 155 459 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 87 267 kr arbete
- 37 100 kr tidspillan
- 31 092 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Victor Bergman Borgqvist ska dömas för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor, grovt brott enligt 29 a § 1 st lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Åklagaren har begärt att Victor Bergman Borgqvist ska dömas för förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse enligt 13 kap 3 § 1 st och 12 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 BROTT MOT LAGEN OM BRANDFARLIGA OCH EXPLOSIVA VAROR, GROVT BROTT (5000-K745536-24)

Victor Bergman Borgqvist har innehaft och förvarat och därmed hanterat en sprängladdning i form av en s.k. termosbomb med elsprängkapsel och 600 g dynamitsprängämne, utan att ha tillstånd till det. Sprängladdningen har varit att anse som explosiv vara.

Brottet är grovt eftersom sprängladdningen med hänsyn till dess effekt, konstruktion och utformning har varit av särskilt farlig beskaffenhet och då hanteringen har skett i en sådan miljö och under sådana omständigheter att sprängladdningen typiskt sett kunnat befaras komma till brottslig användning.

Gärningen har varit av särskilt farlig art även med hänsyn till att sprängladdningen förvarats i ett flerbostadshus och varit försedd med fjärrutlösningmekanism.

Hanteringen har skett från en okänd tidpunkt fram till dess att sprängladdningen togs i beslag den 17 juni 2024 i Upplands Väsby, Upplands Väsby kommun.

Victor Bergman Borgqvist begick gärningen med uppsåt.

1.2 FÖRBEREDELSE TILL ALLMÄNFARLIG ÖDELÄGGELSE (5000-K745536-24)

Victor Bergman Borgqvist har ensam eller tillsammans och i samförstånd med andra gärningspersoner, med uppsåt att utföra eller främja att en explosion ska åstadkommas och framkalla fara för annans liv eller hälsa

eller för omfattande förstörelse av annans egendom tagit emot, innehaft och förvarat eller tagit annan liknande befattning med en fjärrutlöst termosbomb innehållande en elsprängkapsel och 600 gram dynamitsprängämne.

Det hände från en okänd tidpunkt fram till den 17 juni 2024 i Upplands Väsby, Upplands Väsby kommun.

Victor Bergman Borgqvist begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Victor Bergman Borgqvist ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att den aktuella sprängladdningen med tillbehör såsom sprängkapslar, radiomottagare, sändare och batteri samt ryggsäck och emballage förverkas från Victor Bergman Borgqvist enligt 31 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (Polismyndigheten, 2024-5000-BG75744.1 och 2024-5000-BG75764.1-4 och 6-9).

INSTÄLLNING

Victor Bergman Borgqvist har vidgått att han har innehaft och förvarat en sprängladdning i form av en termosbomb med elsprängkapsel och 600 g dynamitsprängämne. Han har bestritt ansvar för brott under åberopande av att han inte har haft uppsåt i förhållande till att det var fråga om en sprängladdning. Han har gjort gällande att han under alla omständigheter inte ska fällas till ansvar för brott då han handlat i nöd.

Victor Bergman Borgqvist har inte haft något att invända mot yrkandet om förverkande.

DOMSKÄL

Skuldfrågan

Genom den utredning som har förebringats i målet har till att börja med följande kommit fram.

Victor Bergman Borgqvist var 18 år vid tidpunkten för gärningarna. Hans mamma, Anna Borgqvist, och pappa, Ole Bergman, bor i skilda lägenheter. Victor bor hos sin mamma där han har ett eget rum. Den dag då sprängladdningen hittades, den 17 juni 2024, befann han sig hos sin pappa.

Den 17 juni 2024 städade Anna Borgqvist i Victors rum och upptäckte då under hans säng, i en ryggsäck, den sprängladdning som omfattas av åtalet. Hon ringde Ole Bergman och berättade vad hon hittat. Hon skickade samtidigt ett fotografi till honom på det som hon anträffat. Ole Bergman frågade då Victor vad det var för något som hans mamma hade hittat och visade den bild som hon skickat. Enligt Ole Bergman, som har hörts som vittne i målet, ska Victor då ha sagt att det var en bomb och att hennes mamma inte ska röra den. Enligt

Ole Bergman sa Victor också att han förvarade den åt någon annan och att han hade två ”jobb” kvar att utföra åt den personen. Ole Bergman förde detta vidare till Anna Borgqvist som larmade polis.

Polis anlände till platsen strax före kl. 19.00. Nationella bombskyddet kopplades in och gjorde bedömningen att det var fråga om en skarp, fjärrutlöst termosbomb fylld med sprängmedel (dynamit) och en apterad elsprängkapsel instucken i dynamiten som utlösare. Rebecca Andersson från Nationella bombskyddet desapterade laddningen och säkrade den för transport för den fortsatta undersökningen. Utöver den apterade elsprängkapseln anträffades ytterligare fem elsprängkapslar i ryggsäcken.

Den kriminaltekniska undersökningen som åklagaren har åberopat visar att det föremål som anträffats under Victors säng var en komplett, skarp, fjärrutlöst sprängladdning bestående av dynamit. Strömförsörjningen från batteri till sprängkapseln var fränkopplad men var enkel att ansluta på mycket kort tid, under en minut. På termosens utsida var det anbringat magneter som gjorde det möjligt att snabbt fästa den på föremål av metall.

Rättsliga utgångspunkter

Allmänfarlig ödeläggelse

Enligt 13 kap. 3 § brottsbalken döms den för allmänfarlig ödeläggelse som uppsåtligen åstadkommer (bl.a.) explosion och därigenom framkallar fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom. Påföljden är fängelse i lägst två och högst åtta år. Om brottet är mindre allvarligt döms till fängelse i lägst ett och högst tre år. Om brottet är grovt döms för grov allmänfarlig ödeläggelse till fängelse på viss tid, lägst sex och högst arton år eller på livstid.

Förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse

Åklagaren har i detta mål inte gjort gällande att det skett någon fullbordad allmänfarlig ödeläggelse (eller något försöksbrott). Det som påståtts är att Victor Bergman Borgqvist har gjort sig skyldig till förberedelse till sådant brott.

För förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse kan den dömas som med uppsåt att utföra eller främja sådant brott tar emot eller lämnar pengar eller annat som betalning för ett brott eller för att täcka kostnader för utförande av ett brott, eller skaffar, tillverkar, lämnar, tar emot, förvarar, transporterar, sammanställer eller tar annan liknande befattning med något som är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott. Uppsåtet behöver inte omfatta ett visst konkret brott. Det räcker med att ett brott av ett visst slag, exempelvis en sprängning, ska utföras även om det inte finns någon vetskap om när och var det ska ske.

Om faran för att brottet skulle fullbordas var ringa eller om gärningen med hänsyn till andra omständigheter är mindre allvarlig, ska det inte dömas för förberedelse.

Brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor

Den som, med uppsåt eller av grov oaktsamhet, hanterar explosiva varor utan att ha tillstånd för det döms för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor (29 § andra stycket) till böter eller fängelse i högst fem år. Ett sådant brott som begåtts uppsåtligen kan under vissa förutsättningar betraktas som grovt. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om 1. varan med hänsyn till dess effekt, konstruktion eller utformning har varit av särskilt farlig beskaffenhet, 2. hanteringen har avsett flera varor eller en stor mängd av en vara, 3. hanteringen har skett i en sådan miljö att varan typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller 4. gärningen annars har

varit av särskilt farlig art. Påföljden är då fängelse i lägst fyra och högst sju år (29 a §).

Allmänt om bombers farlighet – fara för liv, hälsa och egendom

Ansvar för förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse förutsätter alltså att de explosioner som skulle komma i fråga vid fullbordat brott skulle framkalla fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom

Rebecca Andersson har berättat att bomben vid en detonation i lägenheten där den anträffades hade kunnat orsaka skador på både intilliggande lägenhet och två lägenheter som låg strax ovanför (genom sättningar i betongfundamenten mellan lägenheterna) och som därför utrymdes. Hon har berättat att det fanns en förhöjd risk för detonation på platsen där bomben låg dels genom att elsprängkapseln hade förts in i dynamiten, vilket bara ska ske omedelbart före detonation, dels genom att kablarna till elsprängkapseln, som är konstruerad för civilt bruk, hade kortats av vilket gjort kapseln instabil.

Vid en detonation skulle termosens splittras och metallbitar av olika storlekar skulle komma att kastas ut i mycket hög hastighet alla riktningar. Riskavståndet för splitter kan enligt utredningen uppgå till flera hundra meter.

Åklagaren har beträffande termosbombers farlighet i allmänhet åberopat utredning i form av bl.a. promemorior från polisens nationella bombdatacenter (NBDC) om explosivämnen och händelser med improviserade explosiva anordningar (IED) samt en promemoria och filmer från ett visualiseringsprojekt hos NBDC. I denna utredning finns bl.a. följande uppgifter, vilka tingsrätten inte finner skäl att ifrågasätta. Alla improviserade explosiva anordningar – t.ex. termosbomber – är livsfarliga. Redan mycket små mängder explosivämne kan orsaka allvarliga eller dödliga skador på människor. Både tryckvåg och splitterverkan kan orsaka skador, men dimensionerande för riskområdet är normalt

splitterverkan. Redan riskområdet för sprängkapslar, som innehåller ett gram sprängämne, är 20 meter. Vid detonation av en termosbomb kommer s.k. primärsplitter från termosen. Sekundärsplitter kommer från andra föremål i närheten av bomben.

Av den utredning som åklagaren lagt fram står klart att den aktuella termosbomben – laddad med 600 gram dynamitsprängämne – vid detonation skulle ha framkallat fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom.

Victor Bergman Borgqvists uppgifter

Han blev skuldsatt åt en person som är kriminell och bl.a. håller på med vapen och bomber. För att betala av skulden fick han välja mellan att bli ”soldat” eller att göra andra saker, som att förvara narkotika, vapen och bomber. Han vill inte döda någon och sa att han inte ville bli soldat. Han gjorde i stället annat, som att förvara olika saker. Som framgår av de meddelanden som åklagaren har åberopat har han tidigare förvarat narkotika men även en bomb i bostaden. Angående den aktuella gärningen blev han kontaktad av den kriminelle personen som bad honom att förvara ett föremål. Han sa först nej, men blev då hotad till livet. Han blev rädd och gjorde som personen sa. Det bestämdes en tid och plats och han tog emot föremålet som var ganska stort och inlindat i en påse. Han hjälpte till att lägga ner det i en ryggsäck som han hade med sig. Föremålet var större än den bomb som han hade förvarat tidigare. Det var en tjej som lämnade över föremålet till honom. De uppgifter som han lämnat under förundersökningen om att hon sa att det var ett farligt ämne som han skulle förvara och att det behövde hanteras med försiktighet är riktiga. Han skulle lägga ned ryggsäcken försiktigt på golvet under sängen. Det stämmer som han sagt under förundersökningen att han var medveten om att det var ett sprängämne som han skulle förvara.

Har Victor Bergman Borgqvist haft uppsåt i förhållande till gärningarna?

Genom den utredning som åklagaren har åberopat, inte minst Victor Bergman Borgqvists egna uppgifter, står det klart att han har varit fullt medveten om att det var ett farligt explosivt ämne som han skulle förvara. Mot bakgrund härav och att han enligt egen uppgift tidigare förvarat en bomb åt samme person står det klart att Victor Bergman Borgqvist har insett vad det var för slags föremål som han skulle förvara, dvs. en sprängladdning av något slag. Att, som han berättat, han fick ångest och inte ville tänka på vad det var som han hade lagt under sin säng påverkar inte den bedömningen.

Victor Bergman Borgqvists egna uppgifter om hur han på Youtube sett filmer om termosbomber innebär att han har varit fullt medveten om vad de kan användas till och vilka effekterna kan bli när de detonerar.

Med hänvisning till det sagda har Victor Bergman Borgqvist haft uppsåt både till vad det var för föremål som han förvarade och att hans handlande främjat att en explosion skulle åstadkommas som medförde fara för liv och hälsa eller omfattande förstörelse av annans egendom.

Hur ska gärningarna rubriceras?

Faran för att det brott som förberedelsegärningen främjade skulle fullbordas har inte varit ringa och gärningen kan inte heller med hänsyn till andra omständigheter anses som mindre allvarlig, tvärtom.

Gärningarna ska rubriceras som förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse och brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor. Det brottet ska bedömas som grovt av de skäl som åklagaren har angett.

Har Victor Bergman Borgqvist begått gärningarna i nöd?

En gärning som någon begår i nöd utgör brott endast om den med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som åsamkas annan och omständigheterna i övrigt är försvarlig. Nöd föreligger när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse.

Enligt tingsrättens bedömning saknas det anledning att ifrågasätta Victor Bergman Borgqvists uppgift om hur han blivit hotad då han först sa nej till förvaringsuppdraget. Det innebär dock inte att han har begått gärningen i nöd eftersom han under lång tid har haft möjlighet att, själv eller genom sina föräldrar, kontakta polis och berätta vad han råkat ut för. Det hot som tingsrätten ska utgå från att han blivit utsatt för kan alltså inte befria honom från ansvar.

Ska det dömas för båda gärningarna i brottskonkurrens?

I 30 § lagen om brandfarliga och explosiva varor regleras förhållandet mellan lagens straffbestämmelser och straffbestämmelser i andra lagar, bl.a. brottsbalken. Innebörden är att det inte ska dömas särskilt till ansvar för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor om gärningen är belagd med straff i brottsbalken. Det gäller dock inte om brottet avser explosiva varor och bedöms som grovt.

Även om lagen om brandfarliga och explosiva varor i ett fall som det förevarande inte är subsidiär i förhållande till straffbestämmelserna i brottsbalken får ändå huvudregeln anses ha varit att det inte ska dömas särskilt till ansvar för brott enligt den förstnämnda lagen, förutsatt att gärningarna avser ett och samma händelseförlopp (se exempelvis Svea hovrätts dom den 8 mars 2024 i mål B 623-24, sid. 5). Att den skärpning av straffskalan för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor som införts med ikraftträdande den 1 januari

2024 inte är avsedd att innebära någon förändring i detta avseende framgår av förarbetena till de ändringarna (se prop. 2022/23:33 s. 36).

För att man trots det sagda ska döma i brottskonkurrens för båda brotten talar i detta fall den mycket långa tid under vilken bomben har förvarats i bostaden, en månad, med de risker som detta medfört för de som bott i denna och angränsande lägenheter.

Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att det ska dömas i brottskonkurrens för båda brotten. Victor Bergman Borgqvist ska alltså fällas till ansvar för förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse och grovt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Påföljdsfrågan

För allmänfarlig ödeläggelse är föreskrivet fängelse i lägst två och högst åtta år. Straffet för förberedelse ska bestämmas under den högsta och får sättas under den lägsta gräns som gäller för fullbordat brott. Högre straff än fängelse i två år får bestämmas endast om, som i förevarande fall, fängelse i sex år eller mer kan följa på det fullbordade brottet.

För grovt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor är föreskrivet fängelse i lägst fyra och högst sju år.

När det gäller straffvärdet är det försvårande att gärningarna, vilket Victor Bergman Borgqvist insett, varit en del av en allvarlig brottslighet som utövats i organiserad form. En förmildrande omständighet är samtidigt att gärningarna synes ha stått i samband med Victor Bergman Borgqvists bristande utveckling och omdömesförmåga. En annan förmildrande omständighet är att gärningarna, som redovisats ovan under skuldfrågan, har föregåtts av att Victor Bergman

Borgqvist hotats till livet, låt vara att det inte innefattat nöd i brottsbalkens mening. Vid en sammantagen bedömning anser tingsrätten att det samlade straffvärdet av gärningarna uppgår till fängelse i fyra år.

Brottens art och straffvärdet gör att någon annan påföljd än fängelse inte kan komma i fråga.

Övriga frågor

Yrkandet om förverkande har stöd i lag och ska bifallas.

Det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas med avseende på risken att Victor Bergman Borgqvist fortsätter sin brottsliga verksamhet. Det är det inte heller med avseende på risken att han avviker eller på annat sätt undandrar sig det straff som nu har dömts ut. Då en fortsatt häktning därtill är proportionerlig ska Victor Bergman Borgqvist vara kvar i häkte till dess att fängelsestraffet får verkställas.

Försvaret ska av allmänna medel tillerkännas begärd ersättning. Denna kostnad ska stanna på staten.

Victor Bergman Borgqvist ska betala den avgift till brottsofferfonden som följer av lag.

RÄTTEN

Rådmannen Thomas Ericsson samt nämndemännen Anja Lampinen, Bruno Bergström och Bo Brandt

Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Thomas Ericsson

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Attunda tingsrätt senast **den 7 november 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Attunda tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Attunda tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Attunda tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Attunda tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Attunda tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.